

amint terelik a zsidókat a tehervagonokba, mint a marhákat, meg a minden vagonban elhelyezett két vödörre, az egyikben ivóvíz, a másik a testi szükségletekhez. Németek nem szerepeltek ezekben a jelenetekben. Ők csak a második részben tűntek fel, melyet részben Kassán forgattak, ahol a németek átvették a szállítmányokat. A magyarokhoz kötődő brutalitással ellentétben a film, melyet Eberhard Tauber, Goebbels minisztériumának film- és propaganda-szakértője készített, ebben a részében azt mutatta be, hogy tárják ki a német vöröskeresztes nővérek a lepecsételt vagonok ajtaját, elborzadva és megbotránkozva szállítják el a holttesteket, friss vizet és ételmezt osztanak a csonttá-bőrré fogzott áldozatoknak, megfürdetik és fertőtlenítik a betegeket. Aztán látható, hogy a felfrissült és kipihent zsidókat elvezetik, feltehetőleg valami könnyű munkára valahol Németországban.

A filmet több semleges országban bemutatták a német hatóságok. 1944 júliusának elején bemutatták egy fogadáson is, melyet a berni német követ, Otto Koechen adott a német nácikkal szövetséges és a semleges államok Svájcba akkreditált diplomatáinak. A filmről ekkor hallott Tahy Imre és Rakolczay László, a berni nagykövetség titkára, illetve katonai attaséja. A vetítés után a német követ és társai, köztük Fürst Urach sajtóattaséja, Bibra és von Nostitz követségi tanácsosok buzgón magyarázgatták a Harmadik Birodalom „igazi” álláspontját a zsidókérdésről, hadakozva a „rosszindulatú híresztelésekkel”, melyeket ellenségei terjesztenek világszerte.⁵⁰

A németek azonban hamarosan rájöttek, hogy a film valójában többet árt nekik, mint használ. Ekkor már nem lehetett becsapni a világot propagandatrükkökkel; tökéletesen tisztában volt már a nácik végleges megoldásának realitásaival. Azonkívül a külföldi magyar diplomaták, akik látták a filmet, figyelmeztették a budapesti külügyminisztériumot, Horthy nem sokkal később hozott döntését ösztönözve, amely leállította a deportálásokat (lásd a 25. fejezetet). A film svájci vetítését a németek beszüntették, miután báró Bothmer Károly, a svájci magyar ügyvivő hivatalos tiltakozást nyújtott be Jungerth-Arnóthy Mihály külügyminiszter-helyettes utasítására.⁵¹

Jóllehet a filmet azzal a nyilvánvaló cézzal forgatták, hogy kedvező fényben állítsa be a németeket a világközvélemény előtt a magyarok kárára, mondanivalója nem nélkülözött minden alapot. A magyar csendőrség csakugyan igen kegyetlenül járt el az egész gettósítási, tömörítési és deportálási akció során. A csendőrség odaadó támogatása nélkül a németek aligha tudták volna végrehajtani a végleges megoldásra irányuló programjukat Magyarországon. A magyar nácik szolgálatkészsége zsidóellenes kampányukban szinte példátlan volt a náci befolyás alá került Euró-